

An aerial photograph of a red and black icebreaker ship navigating a narrow, winding channel of dark water between large, white ice floes. The ship is moving away from the viewer, leaving a dark wake. The scene is set in a high-latitude, icy environment.

KRISTINA OHLSSONOVÁ LEDOBOREC

☰ KNIHA ZLIN

Ledoborec

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

☰ KNIHA ZLIN

Kristina Ohlssonová
Ledoborec – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

thrill

KRISTINA OHLSSONOVÁ
LEDOBOREC

KRISTINA OHLSSONOVÁ LEDOBOREC

Přeložila Vendula Nováková

≡ KNIHA ZLIN

ISBRYTARE

Copyright © Kristina Ohlsson 2021

Published in agreement with Salomonsson Agency

Translation © Vendula Nováková, 2023

ISBN tištěné verze 978-80-7662-516-7

ISBN e-knihy 978-80-7662-524-2 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-7662-525-9 (1. zveřejnění, 2023) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7662-526-6 (1. zveřejnění, 2023) (mobi)

První sníh napadl těsně před druhou adventní nedělí. Na Hovenäset se pomalu snášely zbloudilé sněhové vločky. Potom jako by vesničku sevřel mráz. Na Nový rok pokrývala fjordy a zálivy silná vrstva ledu a poprvé po dlouhé době se dalo bruslit na zátoce Klevekilen u kempu v Johannesviku.

Bruslení si užívali všichni. Děti i dospělí se proháněli po ledu sem a tam. Byla to nádherná podívaná. Slunce zářilo na jasně modré zimní obloze a odráželo se od holých zasněžených útesů, které se tyčily kolem zátoky.

Místní říkali, že už celé roky nezažili tak vytrvalý mráz. Konečně pořádná třeskatá zima! Kdosi si vybavil zimy tak kruté, že zamrzlo i moře a ledová pokrývka se táhla až k ostrůvku Hällö u Kungshamnu. Možná je něco podobného čeká i letos.

Z bruslení a mrazu měl opravdovou radost i takzvaný Stockholmák. Muž s nepravděpodobným jménem August Strindberg bydlel v Hovenäsetu už skoro půl roku, ale pořád ho měli za přivandrovalce.

Nikdo nevěřil, že se jeho bazar v bývalé budově pohřebního ústavu v Kungshamnu uchytí. Obzvlášť po všech těch hrůzách, ke kterým došlo na podzim. Ale navzdory tomu se bazaru zjevně dařilo. Strindberg dokázal obchod rozjet a zdálo se, že na západním pobřeží zůstane nadobro.

Možná na tom měl zásluhu on sám. Působil jaksi neškodně a klidně, což v lidech probouzelo jejich lepší stránky. Mísila

se v něm jistá naivita spojená s břitkým intelektem, a k tomu měl jméno, které bylo samo o sobě závazkem. Svou přítomností celé okolí oživil. Překypoval energií a nápady.

A také uměl bruslit. Proto se August mezi prvními vydal na zátoku Klevekilen, když zamrzla, a jako první také varoval ostatní, jakmile se led po několika dnech oblevy příliš ztenčil.

Což lidem nebránilo v tom, aby na něm ještě chvíli bruslili, protože led tam přece stále je, a proč by zrovna Stockholmák měl být na led odborník?

A tak jedna z místních obyvatelek skončila v ledové vodě. Většina lidí už odešla domů, když se to stalo, zbyli tam jen dva mladíci, kteří si u břehu zouvali brusle.

Zaslechli, co se děje, dřív než to uviděli.

Nejdřív zvuk praskajícího ledu.

A pak vyděšený výkřik ženy, která se propadla do vody. Jen jediný. Hlasitý a pronikavý.

Potom nastalo ticho. Zoufalé a naprosté.

Ale netrvalo nijak dlouho, protože kluci na lavičce pochopili, že jde opravdu do tuhého. Teď, nebo nikdy. Jeden z nich přivolal pomoc a druhý se jen v ponožkách vydal na led.

V tu chvíli se od díry v ledu ozval hlasitý smích.

„Já dosáhnu!“ zvolala žena. „Stojím na dně.“

Tuto historku se lidem nikdy neomrzelo vyprávět.

Bylo v ní všechno: napětí, hrůza i šťastný konec.

Potom už si lidé na led dávali pozor. V následujícím týdnu na Klevekilenu nebruslila ani noha. Teploty se držely nad nulou a pomalu odtával i sníh.

Ale pak se počasí zase změnilo.

Ze dne na den se mrazy vrátily a začalo opět sněžit. Led se zacelil a zesílil. Po nehodě už nebylo ani stopy. S každým dalším dnem připadal natěšeným bruslařům led bezpečnější.

Tentokrát je udržel.

Opět zavládla idyla.

Aspoň na Klevekilenu.

Ale v jednom domě v Hovenäsetu narůstalo zoufalství. Čas utíkal příliš rychle a tajemství bylo příliš mnoho. A s tajnostmi přišla samota.

Bylo třeba něco udělat.

Už nebyl čas dál čekat.

Noc z 25. na 26. ledna

„Nezapomněl jsem zamknout?“

Axela Ehnboma vzbudil sesuv sněhu. Zvuk těžké, zledovatělé sněhové masy klouzající po střeše dolů byl nenapodobitelný. Znělo to jako úzkostné kvílení, které by dohnalo k šílenství i zcela zdravého člověka. Mohly za to střešní tašky. Jednou s nimi musí něco udělat, ale to počká. Axel se totiž potýkal s mnohem většími potížemi než s tím, že jeho střecha nemá ráda sních. O svých problémech mluvil jen velmi málo, ale to je nijak neumenšovalo.

Musím jednat, myslel si. Musím ukázat, že jsem schopný jednat.

A tak to také udělal.

Několikrát zamrkal, snažil se zaostřit pohled a uspořádat myšlenky.

Jak to, že se mu podařilo usnout?

Asi ho uspal ten šok, uvažoval. Šok z toho, co udělal.

Byla jedna hodina. V domě se nic neozývalo, v Hovenäsetu bylo úplné ticho.

Takhle si to nepředstavoval.

Co když se mu to nepovedlo? To by asi nepřežil, kdyby to musel udělat ještě jednou.

Axel se posadil na posteli. Všechny jeho pohyby se tak strašně zpomalily. Odmítl slavit své osmdesáté i pětáosmdesáté narozeniny. Copak je ještě co slavit? To, že čas běží a běží a on mu nedokáže dát smysl?

Ne, díky.

Axel nechtěl být středem pozornosti, to nechával na jiných.

Zrovna dnes v noci ho klouby bolely víc než obvykle. Zába měl ztuhlá a krk v jednom ohni. Tak mu to připadalo, jako by mu ho někdo zapálil.

Axel si přejel rukou po bolestivém místě.

Za tři týdny mu bude osmdesát šest.

Ani tyto narozeniny nehodlá slavit.

Střecha a sních utichly. Tma se najednou zdála ještě nepro-
niknutelnější. Axel vždycky spal s vytaženými žaluziemi. Byl
jako hlídací pes, nemohl je mít zatažené. Tak to říkávala Denise.

„Můžu být ráda, že vůbec zamhouříš oka,“ tvrdila. „Tak
strašně se bojíš, aby ti něco neuteklo.“

Sama uvažovala jinak. Domnívala se, že má času habaděj.
A pak umřela jako první, mnohem dřív, než oba očekávali.

„Do prdele,“ řekl Axel toho příšerného dne, kdy se dozvě-
děli, že Denise onemocněla ALS, nejkrutější ze všech chorob.

Bylo jí tehdy teprve pětapadesát. A jemu sedmdesát. O rok
později zemřela.

Jak je možné přežít ztrátu své životní lásky?

Axel to nechápal tehdy a nechápal to ani teď.

Celé jejich manželství bylo vysoce riskantním podnikem,
který ho stál vztah s rodiči i se sourozenci.

„Jak jsem mohl být tak hloupý a podporovat tě v nápadu,
že se odstěhuješ do Chicaga?“ hřímal otec, když se o jejich
vztahu dozvěděl. „Mělo mi být jasné, že něco tak cenného
promarníš a pošpiníš.“

„Já ji miluju,“ odpověděl Axel.

Samotného ho překvapilo, jak klidně jeho hlas zní.

„Vždyť je tak mladinká, Axele,“ namítla jeho matka.
„Opravdu už ví, co od života chce?“

„Není to žádné dítě,“ řekl Axel. „Jasně že ví, co chce. A já taky.“

„Pokud se s někým takovým oženíš, doma už se neukazuj,“
uzavřel to Axelův otec.

S někým takovým.

S takzvanou osobou černé pleti.

„Ožením se, s kým budu chtít,“ odpověděl Axel a z domu rodičů odešel.

Ukázalo se, že už navždy.

Axel si zpětně uvědomil, jak byl bláhový.

Neuměl si představit, co je čeká, kolik lidí bude mít připomínky k tomu, koho si vybral za partnera.

Nečekal to nikdo z nich, ale Denise na to byla líp připravená, i když byla mladší. Celý život prožila jako Afroameričanka, což byla zkušenost, kterou Axel nemohl získat ani se přiblížit tomu, aby jí porozuměl.

Axel před sebou viděl jen neuvěřitelně nádhernou ženu, z jejíhož důvtipu se mu podlamovala kolena a s kterou si měl stále o čem povídat. Co víc by si mohl přát?

Axel suše zakašlal a pomalu popošel k oknu. Staré vzpomínky ani po tolika letech nepřestávaly bolet.

Kolena mu při chůzi křupala. Mohl být rád, že jeho tělo vydává zvuky jako celý orchestr, jinak by ho ticho dusilo ještě víc.

V žádném z okolních domů se nesvítilo. Axelova část vesnice se pomalu, ale jistě vylidňovala. Celoročně tam zůstával jen on a Mary Thynellová, která bydlela naproti.

Axelovi nevadilo ticho, které s sebou prázdné domy přinesly. Naopak, lidé byli přehnaně zvědaví. Ale samozřejmě existovaly výjimky. Například August Strindberg, který se přistěhoval poměrně nedávno. Hleděl si svého a příliš se nestaral o to, co dělají ostatní.

Ten by se Denise líbil, pomyslel si Axel několikrát.

Ale to jméno.

August Strindberg.

Co si to jeho rodiče proboha usmysleli?

Axel se opřel o parapet a zadíval se do nočních stínů. Za poslední dny a týdny udělal spoustu práce. Do tak důkladného úklidu se nepustil už mnoho let.

Právě proto si vzpomněl na Strindberga.

Provozuje přece bazar a některé věci, které si Axel nechtěl nechat ani odvézt na skládku, by se mu nejspíš hodily.

Axel pohnul rameny. I ta ho bolela. Nosil těžké věci a to mu nesvědčilo. Rychle se unavil a přestal se soustředit. Čím víc věcí sbalil a vytrídil, tím víc jich musel odložit stranou. Krabice byly menší, než se mu hodilo. Bylo jich moc a skoro je od sebe nedokázal rozeznat. Většinu odnesl do sklepa, kde můžou zůstat až do jeho smrti.

Ale se dvěma krabicemi měl jiné plány.

Jednu dá Strindbergovi a jedna musí zmizet. August se nabídl, že se u něj pro krabici určenou pro jeho bazar zastaví, ale Axelovi se ten návrh nelíbil. Co kdyby se ho August začal vypytovat, proč se do velké čistky pustil? I v tak ohleduplném člověku, jako je August, mohlo něco takového vzbudit zvedavost. Axel proto krabici raději donesl k Augustovi, jenže ten samozřejmě zrovna nebyl doma. Odvézt věci autem do bazaru v Kungshamnu připadalo Axelovi zbytečně složité. Nakonec se rozhodl, že uloží krabici do hovenäsetské kaple a vzkáže Augustovi, ať se pro ni zastaví.

I u druhé krabice musel Axel přijít na to, jak se jí zbaví. Byl se svým řešením celkem spokojený. Nikdy by si o sobě nepomyslel, že bude vědět, jak ty věci sprodit ze světa.

Za náhlým vzepětím pořádkumilovnosti se skrývala vina a tajemství. Navzdory veškerým knihám, které přečetl, a všem dlouhým dopisům, které za svůj život napsal, se mu teď nedostávalo slov, jimiž by popsal, čím si prochází.

Polkl.

Život v Hovenäsetu byl idylický, o tom se nedalo pochybovat, ale občas jeho řád narušily hrozné události. A schylovalo se k několika dalším, ale o tom věděl jen Axel.

Čekal a čekal. Mělo by to přijít každou chvíli. Nikomu se nic nestane, o tom se ujistil. Přesto už chtěl mít všechno za sebou.

V ústech mu vyschlo a tělo měl ztuhlé, ale pohled bystrý. Axel těžce oddechoval. Jako by jen čekal na to, až ho tajemství dostihnou. Aspoň že se mu podařilo Denise většiny těch problémů ušetřit. To pro něj představovalo malou, ale důležitou útěchu.

Axel se zrovna chystal svou pozorovatelnou u okna opustit, když se z temnoty venku vynořila postava. Zamračil se a naklonil se blíž k oknu. Jako by na tom záleželo.

Postava se pomalu blížila.

Dotyčný šel váhavým krokem, byl spíš menší postavy.

Nechceš, aby tě někdo zpozoroval, pomyslel si Axel. A stejně se na tebe dívám.

Podlaha v ložnici mu zavržala pod nohama. Vyčkával, věděl, že má důvod být opatrný.

Postava na ulici se zastavila. Axel se na ni upřeně zahleděl. Vždycky měl tak rád výhled ze dvou oken jejich ložnice. Z jednoho dohlédl přes střechy domů a chatek až na moře. A z druhého, u kterého teď stál, viděl na silnici.

Nedalo se poznat, co je postava na ulici zač.

Mohla mít za lubem něco zlého, ale také to mohl být nějaký běžec. I když tomu Axel moc nevěřil. Běžci běhají (i když jen velmi zřídka uprostřed noci), a to se o téhle osobě říct nedalo.

Postava se zase ponořila do stínu a zmizela.

Zvláštní.

Axelovi se na tom něco nezdálo.

Ze zahrady se ozval nějaký zvuk.

Pak Axel uslyšel slabé zaskřípění a tep se mu zrychlil. Vchodové dveře. Někdo otevřel nebo zavřel vchodové dveře.

Nezapomněl jsem zamknout? uvažoval Axel.

Už se mu to stalo, ale jen párkrát. Kde byly ty časy, kdy s Denise zcela klidně spali s odemčenými dveřmi?

Pokud jsem dveře nezamkl, možná se otevřely a bouchají ve větru.

Jenže ono přece nefouká.

Axel sáhl po mobilu. Displej byl zhasnutý a telefon vybitý. Sakra práce, řekl si.

Nechápal, k čemu jsou tyhle moderní přístroje dobré. Vždyť se baterie musí neustále nabíjet. Axel odhodil telefon na postel. Ještě že si nechal pevnou linku. Mnoho lidí ji zrušilo a spoléhali se jen na mobil, ale Axel ne. Každý, kdo má v hlavě mozek, pochopí, že se bez ní neobejde.

Vklouzl nohama do bačkor. Pevnou linku měl v pracovně jen o pár metrů dál.

Uslyšel další zvuk a v tu chvíli si přál, aby měl mobil nabítý. Zezdola se ozvalo zavržení, jako by po dřevěné podlaze někdo šel.

Axel nebyl v domě sám.

Do háje.

Ale pořád měl navrch. Jeho návštěvník nevěděl, že je vzhůru a že ho slyšel přijít.

Axel by se mohl rychle přesunout do pracovny a přivolat pomoc. Jenže se nesměl ani pohnout, bylo by ho slyšet. To nepůjde. A v pracovně by se ani nemohl zamknout.

Kroky se blížily, neúprosně se pohybovaly po podlaze vpřed.

Pak Axel uslyšel, jak někdo stoupá po schodech.

To rozhodlo.

Nepřemýšlel o tom, co dělá, reagoval čistě instinktivně. Vyrazil k pracovně. Rychle, rychle.

Na půl cesty se zastavil.

V domě bylo úplné ticho. Neslyšel kroky na schodech ani žádné jiné zvuky svědčící o tom, že by někdo ve strachu z prozrazení prchal.

Axel zůstal nehybně stát.

Copak už je tak starý, že se mu to jen zdálo?

Tak, pomyslel si Axel. Tohle je začátek konce. Začínám být paranoidní. To je tak strašně smutné a trapné.

Pak pomalu došel ke schodům a podíval se dolů.

Pět měsíců.

Kam se ten čas poděl?

August Strindberg ležel se zavřenýma očima na zádech v posteli. Nemohl spát. V pokoji byla tma jako v hrobce a zima jako v lednici.

On sám to tak nechtěl – to Maria.

Jeho přítelkyně.

Která spala vedle něj s hlavou na jeho hrudi. Každý její výdech ho zalechtal. Byl to ten nejlepší pocit na světě.

Pět měsíců.

Čas plynul tak rychle, a přece tak pomalu.

Zbýval už jen měsíc do půlročního výročí. Tak tomu říkali jeho noví přátelé a sousedé. Že už se mu blíží výročí. Domnívali se, že je to důvod k oslavě, že by měl uspořádat večírek.

„Nikdy by nás nenapadlo, že tady zůstaneš,“ říkali. „Po tom všem, co se stalo.“

Po tom všem, co se stalo.

August odmítal myslet na to, co ta slova obnášejí. Přestěhoval se na západní pobřeží, aby začal znovu. Poté co strávil skoro celý život ve Stockholmu, rozhodl se zkusit to znovu někde jinde. Proto opustil práci správce kapitálu a otevřel si obchod v bývalé budově pohřebního ústavu v Kungshamnu, tři kilometry od Hovenäsetu. Obchod pojmenoval Strindbergův

bazar a pomáhal v něm nacházet věcem, ztraceným jako on sám, nový domov.

Jeho nejlepší kamarád Henrik, který stále žil ve Stockholmu, se na Augustův přesun díval trochu jinak. Nelíbilo se mu, že se August vyhýbá hovoru o tom, co ho po přestěhování na západní pobřeží potkalo.

„Rád ti osvěžím paměť,“ říkával Henrik. „Odstěhoval ses z královského hlavního města, protože jsi chtěl vidět a zažít něco nového. A měl jsi to štěstí, že ses usadil zrovna v domě, kde někoho zavraždili, a zároveň sis otevřel obchod v budově, kde jsi vzápětí našel dvě mrtvoly. Dvě plus jedna jsou tři. *Tři nebožtíci*. A stejně tam pořád zůstáváš. Jestli ti dá Maria kopačky, můžeš to celé shrnout do výstižného seznamovacího inzerátu: ‚Osamělý knihomol, který se neleká smrti ani pečení, hledá...‘“

August se potmě usmál.

Jedině Henrik ho dokázal přimět k tomu, aby na ty strašné události pohlížel s úsměvem. Kromě toho se tak úplně nepletl, když Augusta popisoval jako knihomola, který se neleká pečení. Augustovi se ten popis v mnoha ohledech dokonce zamlouval. Protože čtení a pečení opravdu miloval. A nikdy se oběma zálibám nevěnoval víc než po svém přesunu na západní pobřeží.

V jednom bodě však Henrika pokaždé opravil:

V domě, který si po příjezdu do Hovenäsetu pronajal, už nebydlel. Dům stál v ulici Kärleksvägen, říkalo se mu Mrazírna a Augustovi nikdy nepřipadal jako skutečný domov, obzvláště poté, co se dozvěděl, k čemu v něm došlo. Zavraždili tam mladou ženu, rozsekali ji na kusy a ty pak našli v mrazáku ve sklepě.

August nyní bydlel v domě, který si koupil a nastěhoval se do něj týden před Štědrým dnem.

Vlastní dům v Kärleksvägen, Zamilované ulici.

Na nejkrásnější adrese na světě.

Dům i jeho poloha Augustovi připadaly okouzující. Byl přes sto let starý a předchozí majitel se o něj velmi pečlivě staral a udržoval ho. Byl postavený ze dřeva, natřený nabílo a zdobily ho krásné zelené vyřezávané prvky. Pozemek byl, stejně jako většina ostatních v okolí, maličký, ale přesto se na něj vešla zahrádka, kam večer svítilo slunce, a velká veranda s výhledem na moře. A na boční straně domu byl balkonek. Z něj se dalo dohlédnout ještě dál než z verandy. Jakmile přijde jaro a oteplí se, budou August s Marií snídat a večerět venku.

Čeká mě nejlepší jaro a léto za celé dlouhé roky, pomyslel si August.

Otevřel oči a počkal, až přivyknou tmě. Zamrkal a podíval se na strop. Ložnice byla ve štítu domu a strop měla po obou stranách zkosený. Stěny byly pokryté tapetami s nenápadným vzorem a na podlaze ležely dva tkané koberečky, které August dostal od Marie k Vánocům. V celém domě byly původní dřevěné podlahy a August o jejich výměně neuvažoval, pouze v předsíni by měl rád dlažbu.

Ale na všechna podobná rozhodnutí měl dost času. Nehodlal s renovací příliš spíchat, nejdřív se chtěl zabydlet. V jednom z přízemních pokojů stály nevybalené krabice a klidně tam můžou ještě chvíli zůstat. Hlavně že dal do pořádku kuchyň, ložnici, koupelnu a obývací. A jak bylo řečeno, dům nijak velké úpravy nevyžadoval.

August za to byl velmi rád, protože rekonstrukce obchodu v Kungshamnu stále pokračovala. Ale aspoň se to pořádně pohnulo.

„Tvůj život připomíná film,“ vyjádřil se Henrik, když uviděl Augustův nový dům. „Je to taková roztodivná směsice umírání, knih a starých krámů. A najednou – zničehonic – se objeví malá půvabná vila Vilekula pro dospělé. Tak trochu horor s tragikomickými prvky.“

„Zapomněl jsi na lásku,“ řekl August.

Protože po mrtvolách naštěstí přišla na řadu romantika.
Maria.

Byla zvyklá spát v chladných místnostech, přitisknutá k Augustovi. Byla to nejkrásnější, co August kdy spatřil.

Maria byla policistka a měla ráda knihy.

Za každého počasí jezdila na kole a nedávno zjistila, jak moc ji baví pěstovat květiny.

Při vaření se vždycky rozhodovala pro recepty se spoustou česneku a citronu. A když si August hrál na cukráře, zezadu ho objala a šeptala mu, jak je úžasný.

Kromě toho byla chytrá, silná, empatická, vzrušující. A křehká. Život jí ušetřil spoustu ran a August si byl jistý, že život, který teď aspoň částečně sdílí s ním, je zase zahojí.

Opatrně se protáhl. Bylo něco po jedné.

Maria se brzy probudí a odejde domů. Ať po jejich milování usnula sebetvrději, vždycky se pouhých několik hodin nato vzbudila. A jakmile se vzbudila, odešla od něj.

Poté co ho opustila, všechno mu připadalo prázdné a chladné, jako by u něj vůbec nebyla. Přicházela i odcházela za tmy.

Řekla mu, že nesmějí příliš spěchat, že potřebuje víc času. On jí odpověděl, že to chápe. Zároveň se tím trošičku užíral. Nikdy nerozuměl všem pravidlům, zásadám, fintám a figlům, které obnášel milostný vztah, a teď bylo načase, aby se jim pokusil přijít na kloub.

Proč je pro Marii tak důležité, aby od něj uprostřed noci odešla?

Proč nechce, aby ji sousedé viděli přicházet a odcházet?

O jejich vztahu věděl jen Henrik a Mariin kolega Ray-Ray. August pomalu otočil hlavu. Maria oddechovala pravidelně a klidně, téměř ztěžka.

Potřebovala si odpočinout.

Tak dlouho byla šťvanou zvěří.

Ale už dlouho ne, pomyslel si August. Brzy to skončí.

A v tu chvíli možná začne jejich opravdový společný život.
Zavřel oči.

Měl by se pár hodin vyspat a načerpat síly na zítřek. Diář měl v následujících dnech nabitý zajímavými schůzkami s novými zákazníky. Někteří přijdou k němu do obchodu, jiné navštíví u nich doma.

Maria se ve spánku pohnula.

„Obejmi mě,“ zamumlala.

August si ji přitáhl blíž k sobě a přitiskl se k ní.

Miluju tě, pomyslel si.

Prozatím to neřekl nahlas, ale věděl, že už se dlouho neudrží. Bohužel udělal tu chybu, že se o tom zmínil Henrikovi.

Jeho kamarád se zděsil:

„Na to je ještě hrozně brzy,“ řekl. „Vždyť jste spolu teprve tři měsíce. Musíš počkat ještě aspoň další tři.“

„A proč?“ zeptal se August.

„Jinak si bude myslet, že jsi magor a zoufalec, a to přece nechceš!“

August nechápal, proč Henrikovi prozradil něco tak soukromého. Teď toho litoval, Henrikova námitka mu totiž od té doby strašila v hlavě, přestože byl zcela přesvědčený o tom, že tři měsíce zamilovanosti bohatě stačí. Co dalšího je asi podle Henrika potřeba? August a Maria tvořili pár něco přes sto dní, z nichž neúměrně velkou část věnovali večerím, posezení u vína a naprosto skvělému sexu.

S tím posledním se bohužel Henrikovi také svěřil.

Tenkrát se v telefonu rozhostilo hluboké ticho.

„Krucinál fagot,“ odpověděl Henrik. „Teď bude ještě těžší dostat tě zpátky domů do Stockholmu.“

Augustovi vadilo, že onu kouzelnou větu stále nevyslovil, vždyť už je mu koneckonců pětáctýřicet. A to už člověk pozná, když někoho miluje.

„Nechod nikam,“ zašeptal Marii. „Zůstaň až do rána.“

Maria zavrtěla hlavou.

A zase usnula.

Což na věci nic neměnilo. I když mu usnula v náruči, po chvíli se vzbudila a odešla domů. Do svého bytu ve Fisketångenu v Kungshamnu, kde ji August navštívil jen párkrát, protože se raději chtěla scházet u něj.

August ji políbil na temeno a přivoněl si k jejím vlasům.

Šampon a slaný vítr.

Ty vůně ho uklidňovaly. A s tímto pocitem usnul.

A zase se probudil. Někdo bušil na dveře. Silně a naléhavě.

August se v posteli posadil. Měl pocit, že sotva usnul.

Uvědomil si dvě věci.

Zaprvé, Maria je pryč.

Zadruhé, je stále noc.

Pak zjistil, že na ulici někdo křičí.

„Hoří! Hoří ti chatka!“

Sbírka panenek se nacházela v obývacím pokoji. Bylo jich dvanáct a seděly ve vitríně. Všechny panenky byly dívky nebo ženy. Všechny na sobě měly šaty. Ručně šité, originální. Některé měly límečky z paličkované krajky a ručně pletené svetříky. Boty byly kožené a punčochy hedvábné.

Sbírka panenek patřila matce Oly Thynella a byla dědic-
tvím po jeho babičce.

Olovi se nelíbila.

A ani jeho matce.

Přesto se nedokázala přimět k tomu, aby panenky vyhodi-
la. Ola nechápal proč. Babička už se to přece nikdy nedozví.

Ola seděl v kuchyni a pil kávu. Ze svého místa u kuchyň-
ského stolu viděl do obývacího pokoje, odkud na něj z vitríny zíraly
panenky. Kam až oko dohlédlo, nikde žádný nevráživý výraz,
zato spousta strnulých úsměvů.

Bylo to mírně řečeno nepříjemné.

„Olo?“

Matčin hlas se podobal chraplavému šepotu, a přesto pro-
řízl noční ticho stejně účinně, jako kdyby zakřičela.

„Už jdu!“

Pospíchal za ní.

Matka měla vlastně ložnici v patře, ale poslední dobou
spala na posteli pro hosty ve své pracovně, aby nemusela
chodit do schodů.

Když k ní přišel, podívala se na něj ustrašenýma očima.
„Bolí tě něco?“ zeptal se.

Přikývla.

„Dojdu pro prášky.“

Ola zašel do koupelny a vymáčkl z platíčka dvě tablety.
Všechno se tak rychle změnilo.

V říjnu se dozvěděli, že je máma nemocná. Ola byl s ní,
když jim to lékař oznamoval.

„Je mi líto, Mary,“ řekl lékař. „Vypadá to s vámi sakra bledě.“
Sakra bledě.

Něco takového by jí nikdy neřekl, kdyby ji dobře neznal,
ale Mary byla jeho pacientkou už celá desetiletí.

Ola strnul, jako by do něj uhodil blesk. Když pak začal
proti volbě slov i prognóze protestovat, matka řekla:

„Požádala jsem doktory, aby ke mně byli co nejupřímnější.
Takže ho nechme domluvit.“

Mary našli rakovinu. Nádory měla všude. Bude se to jen
zhoršovat a půjde to rychle.

„Není to otázka let, ale měsíců,“ řekl lékař.

„A sakra,“ odpověděla Mary. „Ale aspoň už vím, proč mi
bylo tak zle.“

Ola na ni vykulil oči.

Je normální?

Tohle je přece asi to nejhorší, co se člověk může dozvědět.
A přesto mohlo být hůř.

Olova sestra Patricia si umínila, že se z Göteborgu přestě-
huje do Kungshamnu.

„Abych ti pomohla postarat se o mámu,“ řekla.

Ola nevěřil vlastním uším. Patricia se nikdy nezvládala
postarat ani o sebe, ani o své děti. Ničemu nepomůže, když
uprostřed pololetí vezme děti a odstěhuje se s nimi někam,
kde nikdy předtím nebydlela.

„Musíš to vždycky tak dramatizovat?“ opáčila Patricia,
když se jí Ola zeptal, jestli si všechno pořádně promyslela.

„Kungshamn je prakticky Hovenäset. A tam jsem přece vyrůstala stejně jako ty.“

Pak se zasmála svým chraplavým kuřáckým smíchem a ukončila hovor.

Dorazila o dva týdny později.

Sehnala byt v Kungshamnu a našla si zaměstnání v hotelu Smögens Hafvsbad. Jak se jí podařilo to druhé – získat práci organizátorky konferencí –, přesahovalo Olovo chápání, ale musel se soustředit na jiné, naléhavější věci.

„A co děti?“ zajímal se Ola.

„Všechno se naráz stihnout nedá,“ odpověděla Patricia. „Školu a školku vyřeším tento týden.“

Ola zpanikařil a vyřešil to za ni.

Tak to v jeho životě chodilo. Patricia dostala nějaký podivný nebo ukvapený nápad a Ola to pak za ni musel dávat do pořádku.

Rozčílilo ho to, jen si na to vzpomněl.

S prášky v jedné ruce a se sklenicí vody v druhé se vrátil k mámě.

„Tady máš.“

Vděčně přijala, co jí přinesl.

„Díky,“ řekla. „Připadám si tak hloupě, že jsem tě sem zavolala uprostřed noci.“

„To nic.“

„Ale vždyť máš práci. Lidi si komíny nezvládnou vyčistit sami.“

Ola se usmál.

„To ne, ale někteří se o to pokoušejí.“

Máma mu úsměv oplatila.

„Příště zavolám Patricii,“ řekla.

„Ne!“ vyhrkl Ola a vyznělo to drsněji, než zamýšlel. „Slib mi, že jí volat nebudeš, mami.“

Máma zesmutněla.

„Nesuď ji tak přísně,“ napomenula ho. „Dělá, co může.“

Ola si povzdechl.

Bylo po třetí ráno a u matky už strávil skoro hodinu. Přestože k ní docházela pečovatelská služba a mohla si přivolat pomoc stisknutím SOS tlačítka, raději volala Olovi, ale to by dlouhodobě nefungovalo. Matka musí začít líp spolupracovat s lidmi mimo rodinu. V nemocnici být nechce, to dala jasně najevo a Ola chápal proč. Přes den byla stále celkem čilá. Byla vzhůru, dívala se na televizi a četla si knížky. Někdy zvládla dokonce poklidit. A při každé Olově návštěvě se vytasila s další věcí, kterou mu chce věnovat.

Matka si zase lehla.

„Víš,“ začala. „Přemýšlela jsem o babiččině staré sbírce panenek.“

Ola ztuhl.

Snad mu ji proboha nechce dát?

„Netvař se tak vyděšeně,“ řekla. „Chtěla jsem se poradit s Augustem Strindbergem, jestli by se u něj v obchodě nedala prodat. Požádala jsem ho, aby sem přišel a podíval se na pár věcí.“

Ola si oddechl.

„To je výborný nápad, dát ty panenky Augustovi,“ podotkl. „To by bylo skvělé.“

„Nic neslibuju,“ odpověděla Mary. „Ale uvažuji o tom.“

„Jen tak dál,“ řekl Ola. „A teď už spi. Za chvíliku půjdu, ale kdyby něco, zavolej mi.“

Zavřel dveře do pracovny a vrátil se do kuchyně. V tu chvíli z ulice uslyšel hlasy. Ozvaly se zničehonic a rozčísly dosavadní ticho. Byly rozčilené a hlasité, vůbec nebraly v úvahu, že je hluboká noc a můžou někoho vzbudit. Matčín dům nebyl, stejně jako mnoho dalších v okolí, zvukově izolovaný, ale zrovna tyto hlasy by bylo slyšet tak jako tak.

Ola vyhlédl ven. Nic neviděl, ale hlasy se rychle blížily. V domě přes ulici, kde bydlel Axel Ehn bom, se nsvítilo, takže hluk nepocházel od něj.

Hlasy ještě zesílily a zhmotnily se nejprve jako stíny a potom jako postavy. Kolem rázným krokem procházel Gunnar Wide – předseda místního zájmového sdružení – a ještě někdo. Strindberg. August Strindberg.

Olovi se rozbušilo srdce.

Něco se dělo. Gunnar Wide nezavřel ústa. Ola ho znal celý život a věděl, že je to prudás. Při každé příležitosti se rozčílil. Ale pak Ola ve světle pouliční lampy zahlédl Augustův výraz. Uzavřený a vážný, vůbec ne tak vstřícný a harmonický jako obvykle. A v tu chvíli se ho zmocnily obavy.

Gunnar mával rukama a vykládal a August poslouchal. Oba byli vysocí, ale August přece jen o něco vyšší. Gunnar kráčel po zasněžené ulici, mluvil a od úst mu šla pára.

„Byla to sakra klika, že jsem si toho všiml,“ vyprávěl rozrušeně. „Takhle máme aspoň šanci zabránit tomu, aby se oheň rozšířil. A kde jsou krucinál hasiči?“

Hasiči?

Ola otevřel okno a chtěl se zeptat, co se stalo, ale Gunnar a August už ho minuli. Do domu vnikl studený vzduch. Byl pronikavě cítit kouřem.

Ola ztuhl.

Kde hoří?

Gunnar a August rychle došli k Axelovu domu.

Ola viděl, jak Gunnar vystoupal po schodech a zabušil na dveře.

„Axe, jsi doma?“

Pronesl to svým nejdůraznějším hlasem. Takhle rozrušený naposledy byl, když bojoval o to, aby Hovenäset získal vlastní poštovní směrovací číslo.

August přešlapoval na místě. Asi se v mrazu pokoušel trochu zahřát.

Ola zavřel okno a zamířil ke dveřím. Možná by jim mohl pomoci. Axel zjevně nehodlal pustit návštěvu dovnitř.

V domě zůstal pach kouře.

„Olo?“

Otevřel dveře do pracovny.

„Co se děje?“

Matka samozřejmě také zaslechla Gunnarův rozčilený hlas.

„Někde hoří, půjdu se podívat ven.“

Matka zbledla.

„Snad to není u Axela?“ zeptala se.

Ola zavrtěl hlavou.

„Ne,“ odpověděl.

„Ale vypadá to, že se na něj snaží dobouchat.“

Vypadala vyděšeně a ustaraně. A omámeně. Mohly za to silné prášky.

„Půjdu zjistit, co se děje,“ řekl Ola.

Matka se snažila udržet oči otevřené. Připomínala velmi ospalé dítě.

„Olo, hlavně žádné hlouposti. Dávej na sebe pozor.“

Ola se na matku zadíval.

„Hlouposti?“ podivil se. „Co bych asi tak měl provádět?“

Odpovědi se nedočkal. Matka už usnula.

Ola se obul a vzal si bundu.

Zvenku slyšel, jak Gunnar hlasitě buší u Axela na dveře.

Ola před odchodem ještě naposledy nakoukl k matce.

„Nedělej si starosti,“ zašeptal. „Určitě o nic nejde.“

Maria Martinssonová zrovna usnula, když jí slabě zabzučel služební mobil. Nedokázala se toho zlovyku zbavit, vždyc-
ky měla v noci mobil zapnutý a po ruce.

Zmateně a dezorientovaně nahmatala telefon. Přišla jí ese-
meska od Ray-Raye:

Víš o tom, že v Hovenäsetu hoří? Jsi tam?

Srdce jí vyskočilo až do krku.

Ray-Ray se ohlásil chraptivým hlasem:

„Ano?“

„Kde hoří?“ zeptala se.

„V jedné z chatek u moře. Možná hoří dvě, úplně jsem to
nepochopil. Ale podle tvé otázky usuzuju, že nejsi u Augusta.“

Tep se jí zklidnil. Samozřejmě byla špatná zpráva, že došlo
k požáru, ale aspoň věděla, že je August v bezpečí. Toho by
sotva napadlo vypravit se uprostřed mrazivé noci do chatky.

Kromě toho zjistila, že jí volal na soukromý mobil. Ale ho-
vor od něj zmeškala.

„Jsi na cestě do Hovenäsetu?“ zeptala se Maria.

„Ne, proč? Poslali tam hlídku, aby na hašení požáru do-
hlédla. Provedou prvotní vyhodnocení situace. Roland nám
dá vědět.“

Roland byl jejich šéf, rozumný člověk. Maria k němu měla
velkou důvěru. Podle jejího názoru to bylo vzájemné.

„Každopádně jsem jen chtěl, abys to věděla,“ řekl Ray-Ray.

„Díky.“

Maria si přidržovala mobil u ucha ramenem a přitom si oblékala kalhotky a džíny.

Ray-Ray se tiše zasmál.

„Ty tam jedeš, že jo?“

Maria se zarazila.

Co to vyvádí? Nejdřív by samozřejmě měla zavolat Augustovi, jak na tom je a jestli ji tam chce.

Posadila se na postel s kalhotami u kolenou.

„Asi jsem pořád trochu rozespalá,“ odpověděla a hřbetem ruky si protřela oko.

„Rozespalá a zamilovaná,“ poznamenal Ray-Ray. „Proč vůbec spíš doma? Problémy v ráji?“

Maria polkla.

Ray-Ray o ní věděl skoro všechno, a tak věděl i o tom, že s Augustem chodí. Ale jisté detaily mu byly utajeny a Maria chtěla, aby to tak zůstalo.

Nechtěla vysvětlovat, proč u Augusta nepřespává a proč jejich vztah tají.

Děsilo ji to.

Stejně jako ji děsily reakce rodiny a přátel, když jim pověděla, že se s Paulem rozvádí a že je Paul ve vazbě za to, že ji týral.

Její matka si mohla oči vyplakat a musela jít na neschopenku.

„Proč jsi mi to neřekla?“ ptala se. „Mohla jsem ti přece pomoci.“

Marii ještě nikdy nic tak nemrzelo.

Vůbec nic.

Protože jak by ta pomoc vypadala? A jaké následky by přinesla?

Manželství s Paulem skončilo, ale oficiálně byli stále svoji. Maria podala žádost o rozvod, ale protože Paul byl proti, podle zákona měli oba šest měsíců na rozmyšlenou, než rozvod nabude právní moci.

Ale nebyl to jen konec manželství. Pryč byl i dům ve Smögen, kde bydleli (a který se Marii stejně nikdy nelíbil), a pryč byl i každodenní život, jediný, který znala. Dům se prodal týden po první prohlídce. Koupila ho Paulova matka. Jiného kupce by Paul neodsouhlasil, což Marii znepokojovalo. Plánuje se Paul po odpykání trestu vrátit do Smögen?

Maria se těmto myšlenkám vyhýbala.

Měla plné ruce práce se zařizováním nového života. Takového, v němž bude mít hlavní slovo ona a s nímž bude spokojená. Bylo to těžší, než si představovala. V bytě, který si koupila ve Fisketångenu, se pořád necítila jako doma, přestože měl potenciál. Tak to aspoň vyjádřil August.

„Světlý a pěkný,“ řekl při své první návštěvě. „Tehle byt má potenciál.“

Potenciál k čemu? říkala si Maria.

Byt se nacházel v nejvyšším patře velké přestavěné vily. Měl úžasnou polohu. Z balkonu i z oken obýváku měla Maria výhled na moře. Ray-Ray a August jí pomohli vytapetovat a v kuchyni si nechala udělat nové obklady. Pak se pustila do zařizování.

„Neodneseš si z domu víc věcí?“ zeptala se jí matka.

„Nemám pocit, že by mi patřily,“ odpověděla Maria.

Což byla naprostá pravda, ale to nic neměnilo na tom, že teď žila v bytě, který byl mírně řečeno vzdušně zařízený. A přestože měla velký balkon, vůbec jí nepřišlo na mysl, že by mohla na zábradlí zavěsit truhlíky s květinami, až přijde jaro. Místo toho odnesla své rostlinky k Augustovi s nadějí, že až roztaje sníh a země rozmrzne, bude je moct vysadit na jeho záhon.

„Haló?“ ozval se Ray-Ray v telefonu. „Jsi tam ještě?“

Maria se rychle postavila a natáhla si kalhoty.

„Jsem tady. A žádné problémy v ráji se nekonají. Jen se mi dnes nehodilo přespávat v Hovenäsetu. Díky, žes mi zavolal.“

Ukončila hovor a oblékla si podprsenku a tričko.

Teploměr ukazoval tři pod nulou.

Stejný mráz, jako když před chvílí jela tutéž trasu na kole opačným směrem. Opravdu je nutné se tam znovu vydat?

Je, pomyslela si. Vždycky je to nutné.

Přesto mu nejdřív zavolala.

Augustův hlas zněl znepokojivě jasně a v pozadí byla slyšet celá symfonie zvuků. Maria si pořád nezvykla na to, jak je jeho hlas temný, hluboký a silný. *Nechtěla* si na to zvykat – chtěla zažívat stejný údiv a okamžitou přitažlivost při každém telefonátu až do konce svého života.

„Hoří mi chatka,“ řekl August.

„Proto ti volám,“ odpověděla Maria a vzápětí si uvědomila, co řekl:

Hoří mi chatka.

Nehoří jen tak nějaká chatka. Hoří ta jeho.

„Jsi v pohodě?“ zeptala se.

„Jasně. Přišel mě vzbudit soused. Ale chatka je v háji, Marie. Nepůjde ji zachránit.“

Marii sevřely výčitky svědomí.

Proč ho v noci opustila?

Copak se tolik bojí blízkosti, že musí uprostřed mrazivé noci odjet na kole domů?

Ano, pomyslela si Maria. Tak strašně se bojím.

„Všichni máme nějakou minulost,“ říkával jí August. „Já taky.“

Opakoval to, aby ji utěšil, ale nepůsobilo to úplně tak, jak zamýšlel. Maria by ráda věděla, jestli August chápe proč.

Jistěže má i on nějakou minulost.

Od dvaceti žil stále se stejnou ženou, Helene.

Koupili si byt.

Pak ještě jeden.

Na děti nikdy nedošlo, ale vybudovali si stálý okruh přátel a známých.

Ale po celou tu dobu, co Helene nazýval svou přítelkyní, se nikdy necítil skutečně šťastný.

To všechno Maria věděla. Ale nikdy od něj neslyšela nic tak temného, co by se vyrovnalo její vlastní minulosti.

Nikdy nevyprávěl o fyzickém násilí, o nocích dlouhých celou věčnost. O tvrdých rukou, které mu tloukly hlavou o podlahu, ani o hrubých slovech, která mu zadupala sebevědomí do země.

Paul byl odsouzen v několika bodech obžaloby a proti rozsudku se odvolal. Řízení mělo začít za necelé dva týdny a do té doby Paul zůstával ve vazbě v Uddevalle.

„U oblastního soudu jsme měli jasně navrch a u odvolacího to nebude jinak,“ řekl státní zástupce Marii. „I tohle kolo vyhrájeme.“

Kéž by tomu tak bylo. Ale Maria nechtěla nic předjímat.

Raději se myšlenkám na nadcházející soudní řízení vyhýbala.

A odmítala uvažovat i o budoucnosti. Protože i kdyby Paula odsoudili, pravděpodobně bude za necelé tři roky zase venku.

Za tři roky.

To bylo tisíc dní, celá věčnost a zároveň nic.

Možná by se měla odstěhovat, až ho pustí. Možná by měla změnit práci.

Ale dnes ne. Dnes je stále policistka. A pořád je zamilovaná do Augusta Strindberga.

„Jedu zpátky do Hovenäsetu,“ řekla rozhodně. „Jsem u tebe za dvacet minut.“

„To ne, zbláznila ses? Vždyť jsi odsud před chvílíčkou odjela. V žádném případě se nemusíš vracet. Venku je příšerná zima.“

Na okamžik se jí zastavilo srdce v hrudi.

Ty mě odmítáš, Auguste?

August asi poznal, že to nevyznělo dobře, a tak rychle dodal:

„Ale samozřejmě budu rád, když přijedeš. Moc rád.“

Srdce jí zase poskočilo.

„Za tři minuty vyrážím.“

„Vyzvednu tě.“

„Nic takového, musíš si přece promluvit s policií.“

„Už jsem s nimi mluvil. Vezmu služební auto a vyzvednu tě. Anebo k tobě přijedu a přespím u tebe.“

Maria se usmála. Služební auto. Pohřební vůz nalakovaný nažluto, ke kterému by se většina lidí odmítala hlásit, ale August neměl sebemenší problém v něm jezdit.

„Přespíme u tebe,“ odpověděla. „A dorazím na kole. Potřebuju ho, až pojedu zase do práce.“

Rychlý pohled na hodinky jí prozradil, že do té doby zbývá už jen několik hodin. A to budou obyvatelé Hovenäsetu vzhůru (pokud vůbec usnuli – většinu určitě vzbudili hasiči). Maria věděla, jak je Hovenäset maličký, jak rychle se tam šíří drby. A málokdo z místních byl tak ostře sledovaný jako August.

Ale nedalo se nic dělat.

Pokud ji někdo uvidí, něco už si vymyslí. Protože zrovna tuto noc by Augusta neměla nechat samotného.

„Dobře, ať je po tvém,“ odpověděl. „Takže žádný odvoz.“

Vždycky tak vnímavý, vždycky v souladu s tím, co říká.

„Hrozně mě to mrzí,“ řekla Maria. „Myslím to s tvou chatkou.“

„Díky. Ještě mi to úplně nedošlo, ale... No, radost z toho nemám.“

Rozloučili se.

Maria si oblékla bundu a vzala do ruky cyklistickou helmu.

Už ani kousek jejího těla proti další noční jízdě na kole neprotestoval.

August ji potřebuje.

A ona potřebuje jeho.

Vyšla na ulici a zachvěla se.

Proč se zrovna Hovenäset stává tak často dějištěm podivných událostí a situací? Nešlo jen o třicet let starou brutální vraždu v Mrazírně. Minulý podzim Maria pracovala na

případu, který měl jasné napojení na Hovenäset (nutno říct, že i na Fisketången, ale ten nebyl tak zatížený kriminální minulostí jako Hovenäset).

A teď zase Augustovi shořela chatka.

Maria sice ještě nevěděla, jestli šlo o nehodu, nebo jestli požár někdo založil, nicméně to byla další závažná událost, která s vesničkou souvisela.

Naplno se v ní probudil policejní instinkt.

Odhodlaně nasedla na kolo a vydala se k Hovenäsetu.

Venku panovala neproniknutelná tma, ale plameny požáru šlehaly vysoko. Celou velkou červenou chatku Axela Ehnboma pohltilo moře plamenů, které zachvátily i vedlejší chatku patřící Augustovi. Dál už se nedostaly, protože na místo dorazili hasiči.

Sakra.

Chatka stála na mole Ångbåtsbryggan, téměř naproti bývalé plovárně, a August si ji opravdu zamiloval. Navíc to ze svého domu v ulici Kärleksvägen neměl daleko, jen pár set metrů. To ostatně platilo o většině míst v Hovenäsetu. Nic nebylo dál než pár set metrů.

Koupaliště, stánek se zmrzlinou, jediná místní poštovní schránka, ubytovna, kaple.

Všude se dalo dostat za pár minut pěšky.

V Hovenäsetu mělo trvalé bydliště sotva dvě stě lidí. Poslední krámeček s potravinami zavřel už před několika desítkami let. Nejbližší obcí byl Kungshamn, necelé tři kilometry daleko. A za Kungshamnem se nacházel Smögen, který zná celé Švédsko.

Augustovi přátelé ze Stockholmu se ptali, jestli se mu neštýská po domově.

„Neleze ti na mozek, že tam u vás nic není?“ říkali, když se mu jednou za čas ozvali.

August předpokládal, že by mu měly chybět všechny velkoměstské vymoženosti. Restaurace a bary, divadla a kina, obchody a výstavy.

Odpovídal pokaždé stejně:

Všechno, co mají ve Stockholmu, je i na západním pobřeží. Jediný rozdíl spočívá v tom, že to není dostupné pořád a není to tak po ruce jako ve Stockholmu. Takže ne, nic mu nechybí. Má všechno, co potřebuje, a možná i víc.

Když hasiči rozvinuli mohutné požární hadice a namířili je na obě chatky zároveň, ta Axelova se zhroutila jako domeček z karet.

August zavřel oči a zhluboka se nadechl. Pak je zase otevřel, právě včas, aby uviděl, jak se hroutí i jeho chatka.

Vedle něj stál Gunnar Wide. Požár objevil náhodou a zavolal hasiče. Pak přiměl jednoho ze sousedů, aby se pokusil oheň uhasit tenkou zahradní hadicí, a sám běžel pro Augusta.

„Nezvedáš telefon!“ vyhrkl Gunnar, když mu August celý rozespálý a zmatený otevřel. „A Axel taky ne.“

Požár byl tak prudký, že ho August uslyšel dřív, než ho uviděl. A jakmile ho spatřil, nedokázal od něj odtrhnout zrak. Žár, zvuky a velkolepá hra barev ho téměř hypnotizovaly. Plameny se mihotaly ve tmě a zrcadlily se v moři.

Jak může něco tak nebezpečného být tak krásné?

Hasiči dorazili už za několik minut.

Dvě velká hasičská auta s posádkou a s hadicemi, s křikem a spoustou adrenalinu.

Sirény probudily celou vesnici. Bylo sotva půl čtvrté ráno a ti, co je dosud nezburcovaly noční nepokoje, rychle vyskočili. Ze všech stran se sem hrnuli lidé a shromažďovali se kolem požáru a hasičských aut.

Gunnar smrkal a kašlal, zjevně měl oči i dýchací cesty podrážděné kouřem. Ale nebylo to jen tím. Vypadal sklesle.

Augusta začaly pálit oči, a tak si je protřel. Ukázalo se, že to byla chyba. Pálení se ještě zhoršilo a vzápětí mu vyhrkly slzy.

Rychle si je utíral, nechtěl, aby ho ostatní viděli plakat. A ve skutečnosti ani neplakal, to se jeho ubohé oči jen snažily bránit štiplavému kouři.

Gunnar se bezradně díval kolem sebe. Jak August věděl, byl to muž činu. Přihlížet, jak ostatní pracují, pro něj bylo obzvlášť těžké.

„Ustupte!“ zavolal jeden z hasičů. „Stojíte moc blízko!“

Gunnar vytáhl mobil.

„Nechápu, proč to Axel nezvedá,“ řekl. „Pořád to zkouším, ale nedá se mu dovolat.“

Cestou se zastavili u Axelova domu, aby s nimi šel k chatkám, ale neotevřel jim.

August předpokládal, že buď není doma, anebo velmi tvrdě spí.

Axel se mu naposledy ozval předešlého dne. Chtěl Augustovi předat krabici s věcmi, které by se možná hodily do jeho bazaru. Podle esemesky mu krabici nechal v místní kapli, ale August si ji ještě nevyzvedl. Muselo to počkat do dalšího dne.

„Axel se začal chovat divně, když se mu syn dostal na Harvard,“ slyšel August od jedné sousedky. „My ostatní smrtelníci už jsme mu nebyli dost dobří.“

Závist, pomyslel si August.

Samozřejmě se *mohlo* stát, že se Axel začal chovat zvláště, poté co jeho syna přijali na jednu z nejprestižnějších univerzit na světě, ale také to mohlo být tak, že se někteří z Axelova okolí s takovým úspěchem nedokázali vyrovnat, začali závidět a už se s Axelem nezvládli dál stýkat.

August se s Axelem setkal jen několikrát, ale měl z něj velmi dobrý dojem. Axel byl starý, ale stále mu to myslelo. Stál nohama pevně na zemi a o drby se nezajímal. Těchto vlastností si August velmi cenil.

„Axel asi není doma,“ odpověděl Gunnarovi. „Možná někam odcestoval.“

„Jasně že je doma,“ opáčil Gunnar. „Za chvíli se tam zase vypravím.“

„Mně taky připadalo, že u Axela nikdo není,“ ozval se další hlas.

To jim připomnělo, že na místo dorazil i kominík Ola. Prozatím většinou mlčky sledoval okolní podívanou.

Gunnar se na Olu úkosem podíval.

„U Axela člověk nikdy neví,“ řekl. „Je to nepředvídatelný parchant.“

Augustovi spadla brada.

„Netvař se tak udiveně, Strindbergu,“ navázal Gunnar. „Bydlíš tu teprve krátce. My ostatní, kteří tu žijeme už po generace, víme svoje. S Axelem je to těžké. A to nemluvím o tom, jak divnou měl manželku.“

August podobné pomlouvání nesnášel a cítil, že se proti němu musí vymezit.

„Axelovu manželku jsem nikdy neviděl,“ odpověděl. „Ale Axela jsem párkrát potkal a je úplně v pohodě.“

„Nezlob se, ale ty Axela vůbec neznáš. Pro něj je všechno jedna velká revoluce. Stejně to měla i jeho žena. Zamrzli na konci chaotických šedesátých let. Černá Denise. Ta se sem taky nehodila.“

Augustův pohár trpělivosti přetekl.

Na své jediné návštěvě u Axela viděl Denisiny fotky. Byla krásná a byla to Afroameričanka. August si uměl představit, jak to Denise musela mít těžké, když v šedesátých letech přijela do Hovenäsetu. V té době by to ve Švédsku měla těžké kdekoli.

„Chápu, že jsi v šoku, ale tobě dnes v noci chatka neshořela,“ řekl Gunnarovi. „Pokud nemáš nic k věci, navrhuju, abys radši držel hubu.“

Na ticho, které se vzápětí rozhostilo, August hned tak nezapomene.

Všichni (kromě hasičů) se zastavili a sledovali tu neslýchanou událost: někdo se odvážil postavit nekorunovanému vládci Hovenäsetu.

Gunnar na něj beze slova zíral snad celou věčnost.

„Ty máš ale kuráž, Strindbergu,“ poznamenal nakonec. „To se mi líbí.“

Potom, jako by se nic nestalo, se zase obrátil na Olu:
„Jak je Mary? Předpokládám, že jsi jel takhle pozdě v noci do Hovenäsetu kvůli ní.“

Ola přikývl.

„Je v pořádku,“ řekl.

August ho pozoroval. Mary nebyla v pořádku, to bylo na Olovi jasně poznat.

Gunnar zjevně došel ke stejnému závěru, ale nedokázal mlčet.

„Proč bys sem v tuhle dobu jezdil, kdyby Mary nebylo špatně?“

Ola neodpověděl.

„Máš to daleko?“ zeptal se August, aby hovor odvedl jinam.

„Ne, bydlím v Kungshamnu, takže jsem tady za pár minut.“

August se opět zadíval na požár.

Ani ne čtyři týdny po začátku nového roku mu život přichystal takovéto překvapení. Jako by si August loni neužil problémů dost. Doufal, že požár není předzvěstí nadcházejících horších časů. Doufal, že všechno zůstane i nadále krásné.

Čistě racionálně August věděl, že chatku může postavit znovu.

Čistě racionálně věděl, že záleží jen na tom, že se nikomu nic nestalo. Pokud viděl, ohni nikdo nepadl za oběť. Horší by bylo, kdyby se to stalo uprostřed léta. To v chatkách často nocovali jak mladí, tak staří lidé.

„Je to hrůza,“ řekl Gunnar. „Člověk si říká, že už jsme si toho v Hovenäsetu užili dost, ale očividně může být vzděky ještě hůř. Copak nestačilo, co se stalo chudince Agnes Erikssonové loni na podzim? To už podle mě překročilo všechny meze.“

August neodpověděl, ale Gunnarovi to bylo jedno.

„Já vím, že podle tebe je Hovenäset nejlepší místo na světě,“ pokračoval. „Ale zažili jsme tu věci, které vyvolávají bolestné vzpomínky. Ta brutální vražda a to, že pachatele nikdy

venašli. Takové události člověka navždy poznamenají. A nikdy na ně nezapomene.“

August si ztěžka povzdechl.

Jestli se za svého pobytu v Hovenäsetu něco naučil, tak to, že se nemá pouštět do diskusí o vraždě Lydie Bromanové. Bylo to příliš citlivé téma. Ale v jedné věci se Gunnar podle Augusta pletl. Policie přece pachatele dopadla.

Přijelo další vozidlo.

Za hasičskými vozy zastavilo policejní auto s blikajícími majáky. Vystoupili z něj dva policisté v uniformě. Na tom, že přijeli až po hasičích, nebylo nic zvláštního. V noci se v policejní oblasti Fyrbodal, pod kterou spadal i okres Sotenäs, pohybovalo jen několik hlídek. Byla to rozlehlá a řídko obydlená oblast, tak vzdálená přelidněnému velkoměstu, z kterého se August odstěhoval.

Gunnar spěšně zamířil k policistům. August ho pomalu následoval.

Maria mu volala, že už je na cestě zpět. Aspoň nějaká útěcha v té mizérii.

Viděl, jak Gunnar před policisty vzrušeně gestikuluje.

„Jak se tohle může stát?“ ptal se. „Kdo by byl něčeho takového schopný?“

August zamrkal.

Až do tohoto okamžiku předpokládal, že šlo jen o nehodu, ale teď si uvědomil, že Gunnar může mít pravdu.

Požár možná někdo založil.

V hlavě mu zněla Gunnarova otázka:

Kdo by byl něčeho takového schopný?

Hillevi zvedla těžkou hlavu z polštáře. Oči si pomalu zvykaly na tmou v pokoji. Probudil ji zvuk.

Zavržení dveří, které se nezavřely.

Dveře od koupelny. Její mladší bráška Sam je zásadně nezavíral, ať už šel na malou, na velkou, nebo si vyčistit zuby. Vždycky musely zůstat pootevřené, i když ho do koupelny doprovázela Hillevi.

Uslyšela puštěnou vodu a pak opět zavržení dveří.

Sam je určitě vzhůru.

Posadila se na posteli a potmě naslouchala. Další zavržení, ale tentokrát jiné. Tohle byla dřevěná podlaha na chodbě. Měla medovou barvu, byla lesklá a pořád, pořád vrzala – ať jste našlapovali sebelehčeji.

Například jako Sam.

Samovi bylo teprve pět, vážil sotva dvacet kilo a chodil vždycky po špičkách.

I když se plížil, podlaha ho prozradila.

Hillevi si přitáhla peřinu k bradě.

Šla si lehnout brzy, protože jí třeštila hlava. Určitě to má z menstruace.

„Z toho tě přece nebolí hlava, ty blbko!“ řekla jí její nejlepší kámoška Amanda.

„Ale jo,“ odpověděla Hillevi. „Vždycky mě rozbolí hlava, když to mám dostat.“

A pak ukázala na bod na levé straně čela.

„Tady. Tady mě to vždycky bolí.“

Amanda se smála a řekla jí, že je magor.

Hillevi polkla.

Amanda jí chyběla. Komu teď bude vykládat všechny ty bolesti? Jako například to, že má menstruační bolesti hlavy. To řekla jen Amandě. Máma asi ani neví, že Hillevi menstruaci má. O prádlo se starala Hillevi a vložky a intimky si také kupovala sama. Nechtělo se jí utrácet peníze, které si vydělala hlídáním dětí, za takové věci, ale neměla na vybranou.

V očích jí pálily slzy.

Nestýskalo se jí jen po Amandě. Chyběla jí i škola. A její bývalý pokoj. Vlastně jí chybělo všechno, co v Göteborgu zanechali.

„Ale no tak,“ řekla máma, když se jí Hillevi se svými pocity svěřila. „Vždyť je to do Göteborgu jen sto padesát kilometrů. V Kungshamnu máme úžasnou šanci začít znovu. A to my potřebujeme. Tak nedělej problémy.“

Jako by Hillevi dělala problémy.

Jako by všechno zničila ona a kvůli ní se museli stěhovat.

Jako by ona potřebovala začínat znovu.

Takový strašný kec.

A bolelo to. Hrozně moc to bolelo.

„Přijedu tě navštívit,“ řekla Amanda. „Slibuju! Můžu k tobě jezdit každý víkend! A ty zase za mnou.“

V Kungshamnu už bydleli tři měsíce. Amanda nepřijela ani jednou. A Hillevi směla jet do Göteborgu jen jednou jedinkrát o vánočních prázdninách.

„Jak si tady najdeš kamarády, když budeš pořád jezdit do Göteborgu?“ řekla máma.

Jako by Hillevi o nějaké kamarády v Kungshamnu stála. Jako by se vůbec s někým mohla skamarádit. Hillevi by si radši ukousla ruku, než aby si přivedla kamarády ze školy domů. Pořád to u nich vypadalo, jako by se právě nastěhovali. Hillevi vybalila krabice se svými a Samovými věcmi, ale ve

zbytku bytu byl stále nepořádek. Všude se válely krabice a na zdech nevisel jediný obraz. Ola se u nich několikrát stavil a snažil se jim pomoci, ale nedopadlo to moc dobře. Mámu to spíš naštvalo a řekla, že se o všechno postará, jen když ji nechají trochu odpočinout.

Z myšlenek ji vyrušilo slabé zaklepaní na dveře.

Pak se pohnula klika.

Do dveří nakoukl Sam. Za ním byla úplná tma, nerozsvítil si v předsíni jako obvykle, když se v noci probudil.

Každou noc, pomyslela si Hillevi. Budí se každou noc.

„Ahoj,“ zašeptala.

Sam se na ni díval velkýma tmavýma očima. Měl na sobě pyžamo s autíčky. Vršek měl špinavý, bylo poznat, že ke snídani rád pije kakao.

Musím vyprat, uvažovala Hillevi.

Brzy už nebudou mít žádné čisté oblečení.

Sam neslyšně vklouzl do pokoje a zavřel za sebou.

Hillevi nadzvedla deku. Chápala, proč Sam nechce být ve svém pokoji. Byl malý jako vězeňská cela a neměl okna.

„Pojď!“

Sam rychle jako veverka přeběhl pokoj, pořád po špičkách, a vlezl si k ní do postele.

Položil jí hlavu na paži, tělo měl teplé a těžké. Teplejší než obvykle. Suše zakašlal, ústa si přitom nezakryl. Ale Hillevi zarazilo ještě něco. Byl hrozně potichu.

Znepokojilo ji to.

„Měl jsi zlej sen?“ zeptala se.

Sam neodpověděl. Zase zakašlal.

„Dojdu pro vodu,“ řekla Hillevi a vstala z postele. „Hned jsem zpátky!“

Sam se nešťastně díval, jak odchází z pokoje. Hillevi rychle zamířila do kuchyně a otevřela jednu ze skříněk. Stály tam tři sklenice, každá jiná, a dva šálky na kávu s uraženými ouškami. Myčka nefungovala a máma ruční mytí nádobí nesnášela.

„Já to prostě dělat nebudu,“ řekla před pár dny a nechala nádobí jednoduše být.

Hillevi se skoro neodvážila podívat na horu špinavých talířů a sklenic, která narůstala ve dřezu. Už to i smrdělo.

Hnus.

Hillevi naplnila sklenici do poloviny vodou a šla zpátky do pokoje. Cestou si všimla, že dveře do máminy ložnice jsou otevřené. Zvláštní, máma se vždycky zavírala. Nerada spala s otevřenými dveřmi. Podlaha zavržala, když se Hillevi otočila a zamířila do mámina pokoje.

Zastavila se na prahu.

Máma v posteli nebyla.

Hillevi se napila vody. Nevzpomínala si, že by se máma zmiňovala o tom, že půjde ke kamarádce. Říkala, že pojedje pozdě večer na nákup, ale to by se vrátila s jídlem.

Hlavně ať zase nepřitáhne domů opilá s nějakým chláp-kem. To byla vždycky hrůza. Hillevi to nesnášela.

Vrátila se k Samovi a zalezla si do postele.

„Nevíš, kde je máma?“ zeptala se.

Sam neodpověděl, ale napil se, když mu podala sklenici.

Pak si lehl a přitiskl se jí tváří k hrudi.

Hillevi ho objala a pohladila ho po vlasech. Měl je husté a kudrnaté.

„Jsi nejlepší bráška na světě,“ zašeptala mu do ucha.

Nadechla se, ucítila pach vycházející z jeho vlasů a ztuhla.

Kouř.

Jako by Sam stál někde u ohně.

Hillevi očichala bráškovu bujnou kštici.

Proč je Sam cítit kouřem?

V Hovenäsetu 2. dubna 1968

Nejdražší Denise,

už jsou to dva měsíce, co jsme se rozloučili v Chicagu, a neuvěřitelně mi chybíš. Moc Ti děkuji za desky, které jsi mi poslala! Myslím, že už jsem si je přehrál minimálně stokrát. Když slyším Arethu Franklin zpívat, mám pocit, že jsme si blíž.

Jak se máš? Dělal jsem si starosti, když jsem v posledním dopise četl o Tvé matce. Doufám, že už se uzdravila!

Nemůžu uvěřit tomu, že se brzy zase uvidíme. A že přijedeš sem za mnou! Už jsem si sepsal dlouhý seznam míst, která Ti chci ukázat. Hovenäset je kouzelný, tak strašně krásný! Doufám a věřím, že si ho zamiluješ stejně jako já.

A doufám, že se Ti bude líbit náš dům! Ano, píšu náš, a ne můj, protože upřímně doufám, že tady budeš chtít zůstat, že si mě budeš chtít vzít. A pak všechno mé bude i Tvé, víš? Především s Tebou chci sdílet svůj dům – ten, který jsem zdědil po babičce.

Vím, že se bojíš odejít z Chicaga. Naprosto to chápu. Máš tam svou rodinu, přátele, zázemí. A tady máš, aspoň prozatím, jen mě.

Ale: doufám, že si najdeš nové přátele. A získáš novou rodinu. Mluvili jsme minimálně o čtyřech dětech, ne? Ha ha! Zvyšuju to na pět! Nebo na šest! Pořídíme si jich, kolik budeš chtít – jen když sem přijedeš.

Ale teď už musím končit. Práce volá.

Jsi to nejlepší, co se mi kdy stalo, a nejkrásnější žena, jakou jsem kdy potkal. Odmítám žít svůj život bez Tebe. A věřím, že pro nás dva bude snazší vybudovat společnou budoucnost tady ve Švédsku než v USA. Jistě, najdou se lidé plní předsudků, kteří si neodpustí hloupé poznámky, ale já Tě přede všemi ubráním. Musíš mít odvahu věřit, že takových, jako jsem já, je většina.

Nemůžu se dočkat, až se uvidíme a všechno Ti ukážu! Přijed' na konci června, to je Švédsko nejkrásnější a noci nejsvětlejší!

Chybíš mi a miluji Tě!

Tvůj Axel

26. ledna

„Problémová rodina“

„Nemám z toho dobrý pocit. Měli bychom začít hlídkovat.“

Gunnar mluvil stroze a držel se zpříma.

August, Gunnar a několik místních zvědavců postávali v půlkruhu u chatek na ulici Resovägen a sledovali, jak pyrotechnik prochází požářiště. Měl vyšetřit, jak požár vznikl. Byla u toho i policejní hlídka. Dva mladíci v uniformě se nenuceně proplétali mezi ostatními a občas prohodili pár slov s hasiči.

Jsou příliš mladí, pomyslel si August. Nevědí, co dělají.

Kdyby měli podezření na žhářský útok, povolali by vyšetřovatele z odboru závažné kriminality. K těm patřila i Maria, která navíc bydlela v Kungshamnu. Případ by pravděpodobně svěřili jí.

Na zničené chatky byl hrozný pohled.

Všechno bylo spálené na uhel, všechno bylo ztracené.

Krucinál.

Pořád nevěděli, co se stalo, ale August předpokládal, že pyrotechnikovi nebude trvat dlouho, než zjistí, zda požár někdo založil.

Gunnar jim však neváhal předložit své vlastní závěry.

„Každému musí být jasné, že to někdo podpálil,“ řekl. „Říká se tomu žhářství. Něco takového tady nestrpíme. Někdo se musí postarat o to, aby bylo v Hovenäsetu konečně bezpečno.“